

Zmiany klimatu i unijna ochrona ludności przy kataklizmach

Czy wiesz że każdy, nawet najmniejszy i najbiedniejszy kraj na świecie, może poprosić Unię Europejską o pomoc, gdy katastrofa spowodowana przez człowieka lub klęska żywiołowa przerasta jego możliwości? Może zrobić to za pomocą Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności.

Ostatnie wydarzenia na południu Europy spowodowały wiele strat w ludziach i przyrodzie. Pożary na Cyprze i greckich wyspach, powódź na Słowenii – we wszystkich tych miejscach kraje członkowskie szukały pomocy w UE. Mogły to zrobić właśnie za pomocą Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności.

Na początku lipca Grecja uruchomiła unijny mechanizm ochrony ludności po najdłuższej w historii fali upałów powodujących pożary lasów. 6 sierpnia ten sam ruch wykonały Słowenia i Cypr w związku z powodzią i pożarami lasów.

Jak w takim razie ochrona ludności jest powiązana ze zmianami klimatu?

Ekstremalne zjawiska pogodowe wynikające ze zmiany klimatu stają się coraz częstsze, coraz bardziej intensywne i coraz bardziej uporczywe. Od 1980 roku w Europie spłonęło ponad 190 000 km² lasów, co równa się dwukrotnej powierzchni Portugalii. Wzrosła również liczba gwałtownych powodzi. W regionach śródziemnomorskich ilość opadów wzrosła o 22% w ostatnich 50 latach.

UE nie pozostaje obojętna na zmiany klimatyczne oraz ich skutki. W marcu 2022 r. Rada przyjęła konkluzję, w których zaapelowała o dalsze dostosowanie systemów ochrony ludności do skutków zmiany klimatu. Chodzi o zapobieganie skutkom zmiany klimatu, gotowość i reagowanie na nie oraz ich przewidywanie. Państwa członkowskie Unii Europejskiej zachęca się do inwestowania w badania i innowacje, zachęca się je do wspierania gotowości ludności

Jak mechanizm chroni ludzi?

Ogólnie rzecz biorąc Unijny mechanizm ochrony ludności koordynuje na szczeblu UE reakcję na klęski żywiołowe i katastrofy spowodowane przez człowieka. Mechanizm ma następujące cele:

- sprzyjać współpracy krajowych organów ochrony ludności,
- zwiększać świadomość społeczną i gotowość na wypadek klęski,
- umożliwiać szybką, skuteczną i skoordynowaną pomoc dla ludności.

W praktyce ochrona ludności obejmuje zarówno działania prewencyjne mające ograniczyć skutki przyszłych sytuacji nadzwyczajnych bądź klęsk żywiołowych, jak i pomoc dostarczaną ludności w następstwie klęski żywiołowej bądź katastrofy spowodowanej przez człowieka. Zależnie od sytuacji pomoc może polegać na:

- działaniach poszukiwawczo-ratowniczych,
- gaszeniu pożarów lasów i zabudowań,
- wysłaniu personelu medycznego,
- wysłaniu sprzętu medycznego i leków,

- uzdatnianiu wody,
- zapewnianiu tymczasowego schronienia,
- bezpiecznej repatriacji obywateli UE.

Bardzo często kraje dotknięte poważną klęską początkowo są przytłoczone sytuacją, a ich możliwości reagowania są ograniczone. Dlatego ważne jest skoordynowanie reakcji na szczeblu UE, tak by każdemu poszkodowanemu zapewnić potrzebną pomoc oraz zapobiec powielaniu niszczycielskich działań.

Gdzie jeszcze mechanizm pomógł?

Oprócz 27 państw UE w mechanizmie uczestniczy dziewięć krajów spoza UE: Albania, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Islandia, Macedonia Północna, Norwegia, Serbia, Turcja i Ukraina.

W kwietniu 2023 r. Ukraina dołączyła do unijnego mechanizmu ochrony ludności jako państwo uczestniczące. W największej dotychczas skali, unijny mechanizm ochrony ludności został uruchomiony w związku z inwazją Rosji na Ukrainę. Została uruchomiona rezerwa rescUE, koordynowane były ewakuacje medyczne ukraińskich pacjentów, otwarta została specjalna baza medyczna w Rzeszowie.

260 razy uruchomiono mechanizm ochrony ludności podczas pandemii Covid-19. Pomoc obejmowała darowizny sprzętu ochronnego, takiego jak maski, rękawice, kombinezony i okulary ochronne, sprzęt medyczny, szczepionki, transgraniczne leczenie pacjentów, sprowadzanie obywateli UE, którzy utknęli za granicą.

Więcej informacji na temat Mechanizmu Ochrony Ludności można znaleźć na poniższych stronach:

<https://www.consilium.europa.eu/pl/policies/civil-protection/>

<https://www.consilium.europa.eu/pl/infographics/climate-costs/>

Nasza publikacja dostępna na portalu wszczecinie.pl oraz w załączonym pliku.

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Komisja Europejska. Unia Europejska ani Komisja Europejska nie ponoszą za nie odpowiedzialności.